

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Černá Hora, okres Blansko

Budovatelská 282, 679 21 Černá Hora Adresa

Identifikátor školy: 600 105 237

Termín konání orientační inspekce: 16. a 17. října 2001

Čj.	122 555/01 - 11087
Signatura	ollav105

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola je dvoutřídní s plně vytíženou kapacitou padesáti dětí. Zřídila ji obec Černá Hora jako příspěvkovou organizací. V každé třídě jsou děti ve věku 3 - 7 let. Je umístěna v blízkosti centra obce, v novém velmi pěkném a architektonicky výstavném objektu. V budově je umístěna též místní knihovna a soukromá firma. MŠ sdružuje školní jídelnu, která může vyvařovat až 60 jídel.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Řízené a spontánní činnosti

Řízené a spontánní činnosti byly sledovány a hodnoceny v těchto oblastech: plánování a příprava, podmínky (personální, materiálně technické a psychohygienické), organizace, metody a formy, motivace a hodnocení, interakce a komunikace vzdělávacích činností.

V plánování a přípravě vzdělávací činnosti se škola přizpůsobila doporučené struktuře školního vzdělávacího programu, uvedené v Rámcovém programu pro předškolní vzdělávání, č. j. 14 132/01-22. MŠ dále využívá Kurikulum pro mateřské školy podporující zdraví (Portál 2000) a Metodické listy (průběžně doplňované a vydávané nakladatelstvím Dr. Josef Raabe, s.r.o.). Předložené plány zahrnovaly ve spontánních a řízených aktivitách všechny vzdělávací činnosti, jimiž jsou děti v MŠ rozvíjeny. Jejich obsah odpovídal uváděným cílům. Ty v perspektivní rovině sledovaly současné trendy v předškolním vzdělávání. Z hlediska dílčích úkolů však šlo v rámci stanovených témat spíše o jejich mechanické a ne integrující propojování, včetně ne dost důsledného respektování didaktických zásad návaznosti a postupnosti. Přesto je z přístupu učitelek k plánování zřejmé, že hledají vhodný způsob, jak v předstihu a s rozmyslem nastolit změnu, která vyplyne z přijetí budoucího závazného dokumentu Rámcového programu pro předškolní vzdělávání. Projevovala se u nich žádoucí tendence k posilování smyslové dětské zkušenosti, ojediněle i pružnost v aktuálním přizpůsobení se zájmům dětí. Plán a příprava činnosti se tak staly flexibilním a ne dogmatickým dokumentem. Učitelky vedou záznamy o projevech dětí, ale cílevědomé závěry pro individuální plánovanou práci s nimi nevyvozují.

Škola vytvořila velmi dobré ***personální a materiální podmínky vzdělávací činnosti***. Ředitelka i učitelky jsou pedagogicky a odborně způsobilé pro práci v MŠ. Svoji odbornost si všechny průběžně zvyšují dalším studiem v rámci celoživotního vzdělávání. Ředitelka absolvovala navíc specializační studium základů logopedie, které jí opravňuje k provádění prevence a úpravě narušených komunikačních schopností dětí. Z hlediska materiálního zabezpečení má škola dostatek vhodně vybavených prostor, včetně velmi pěkně upravené a k rekreačním a relaxačním činnostem dětí příhodně vybavené školní zahrady. Interiér školy působil čistě, bezpečně a podnětně. Na jeho úpravě se spolupodílely i děti svými výtvary a přispěly tak k příjemnému vzhledu budovy. Také hraček, knížek a pomůcek, i když převážně starších, má mateřská škola dostatek. Postupně je, dle finančních možností, dále doplňuje a inovuje. ***Psychohygienické podmínky*** při spontánních činnostech umožňovaly dětem uplatnit jejich spontaneitu a uspokojit potřeby pohybu i bezpečí. Dávaly příležitost k volbě individuálních a skupinových činností. Ne vždy však byly přechody mezi jednotlivými aktivitami dostatečně pružné. Řízené činnosti probíhaly v příjemné emoční atmosféře, ale projevoval se jistý sklon učitelek k řízenosti i v situacích, které to nevyžadovaly. Uspořádání dne většinou respektovalo zásady psychohygieny, přestože doba pro odpočinek některých dětí, které

nespaly byla zbytečně dlouhá. Pitný režim byl zaveden, ale ne zcela přirozeně fungoval.

Organizace, metody a formy práce, použité při spontánních aktivitách, umožňovaly dětem volný výběr činností, pomůcek i hraček. Jejich nabídka byla bohatá. Učitelky přiměřeně, většinou i nenásilně vstupovaly do dětských her a pomáhaly je rozvíjet. Nechávaly dětem dostatek prostoru k aktivitě, verbálním projevům i k sebevyjádření. Stávaly se vhodnými spoluhráči dětí. Herní a volné aktivity ukončovaly postupně, ale ne vždy přirozeně. V některých případech upřednostnily spíše připravené a naplánované činnosti před spontánním zájmem dětí. Metody a formy práce, které učitelky volily pro řízené aktivity stavěly na přímé zkušenosti dětí a na uplatnění jejich smyslů. V organizaci těchto činností však převažoval frontální způsob práce s dětmi, takže docházelo ke zbytečným prostojeům, čekání a k nižšímu využití přirozené dětské aktivity. Při upevňování sebeobslužných dovedností byly učitelky většinou důsledné. Děti se projevovaly samostatně, zejména při oblékání a vzájemně si pomáhaly. Velmi dobrých výsledků dosahovaly také v hudebních činnostech. Vytváření návyků zdvořilosti a upevňování dovednosti správného držení příboru při jídle však ne všechny učitelky věnovaly dostatečnou pozornost.

Motivace a hodnocení jak v řízených tak i spontánních činnostech byly vedeny v pozitivním duchu. Učitelky ve větší míře než je obvyklé poskytovaly dětem okamžitou a konkrétní zpětnou vazbu o jejich projevech. Povzbuzovaly děti k činnostem a poskytovaly jim jistotu v rozhodování. Vedly je k vytváření žádoucích postojů a vztahů. Pouze při navozování některých činností stavěly spíše na vnější než vnitřní motivaci.

Interakce a komunikace učitelek s dětmi i dětí navzájem se vyznačovala ohleduplností, partnerstvím, důvěrou a vzájemnou pomocí. Škola věnuje náležitou pozornost pravidlům komunikace a jednání, což se projevilo nejen v přirozeně ukázněném chování dětí, ale i ve velmi hezkých dětských vztazích. Při spontánních činnostech byl verbální projev učitelek a dětí přiměřeně vyvážený. Pouze rozvoji aktivní slovní zásoby dětí nebyla vždy věnována cílevědomá pozornost. V řízených aktivitách kladly učitelky dětem dostatek otázek. Ty však nebyly vždy připraveny a promyšleny tak, aby provokovaly děti k souvislému vyjadřování a rozvíjení nápadů a myšlenek v jejich odpovědích.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Spontánní i řízené činnosti byly hodnoceny jako nadprůměrné. Přitom velmi dobrou úroveň měly v obou sledovaných oblastech tyto jevy: plánování, personální a materiální podmínky, motivace a hodnocení. Dále pak ve spontánních vzdělávacích aktivitách psychohygienické podmínky, organizace, metody a formy práce, komunikace a interakce. Průměrného ohodnocení dosáhly psychohygienické podmínky, organizace, metody a formy, komunikace a interakce v řízených činnostech. Kvalita vzdělávací činnosti školy byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Podmínky vzdělávání byly posuzovány v těchto oblastech: plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků, kontrolní mechanismy.

Koncepce rozvoje školy je stručná, přehledná a jasně časově vymezená. Obsahuje cíle dlouhodobé a střednědobé, které směřují k realizaci programu mateřských škol podporujících

zdraví. Krátkodobé úkoly, zpracované v ročních plánech MŠ navazují na koncepční záměry a zohledňují výsledky analýzy předcházejícího školního roku. **Plánování** je funkční a reálné. Jen v navazujících dílčích plánech, vymezujících úkoly v jednotlivých oblastech práce MŠ, nejsou zcela zřejmé a přehledně vytýčené cíle k řešení stanovených záměrů ročního plánu.

Organizování, jako jedna ze složek řízení, má promyšlený a systematický charakter, byť si velkou převahu činností ředitelka ponechala ve své kompetenci. Organizační uspořádání MŠ a jeho formální zpracování v písemných dokumentech je funkční a účelné. Řády školy (organizační, provozní a vnitřní řád školy) jasně stanovují strukturu organizace, pravidla řízení i provozu a kompetence pracovníků. V nich jsou však vymezeny hlavně povinnosti zaměstnanců, které nejsou dostatečně vyváženy jejich právy. Informační systémy uvnitř i vně školy fungují dobře, mají obvyklou, převážně neformální podobu. Ke vzájemné vnitřní informovanosti přispívají také pedagogické a provozní porady. Z jejich zápisů vyplývá, že plní dobře také svoji formální funkci. Zabývají se problémy, které jim přísluší. Ochrana důvěrných a osobních dat zaměstnanců i dětí je zabezpečena. V rámci spolupráce s rodiči pořádá škola standardní akce v běžném rozsahu. K většímu otevření se rodině však plánuje další formy spolupráce. Začíná rozvíjet i systematickou poradenskou činnost, která měla dosud spíše nárazový charakter. Jedná se hlavně o péči v oblasti prevence poruch komunikačních schopností dětí, kterou ředitelka zavedla s pomocí odborníka - logopeda formou poradny pro rodiče. Dále škola nabízí, v souladu se svým zaměřením, rozvoj hudebních dovedností dětí v tanečním kroužku a v kroužku hry na zobcovou flétnu (vedou je cizí lektoři). Ty jsou však organizovány tak, že nikterak činnosti dětí, ani školy nenarušují. Spolupráce MŠ s jinými institucemi, ale i její prezentace na veřejnosti vyplývají z možností, které v obci jsou. Škola jich hodně využívá, čímž přispívá k vytváření pocitu sounáležitosti dětí s místem, kde žijí. Tím, že se ředitelka významně občansky angažuje v obecním životě, dochází k žádoucímu propojování aktivit MŠ s místní komunitou.

Při **vedení a motivování pracovníků** sehrává velkou roli neobyčejný zájem vedení MŠ, ale i učitelek o další vzdělávání. Ředitelka mu věnuje velkou pozornost, klade na něj důraz a sama se neustále vzdělává. Ostatní kolegyně v dalším studiu také podporuje a vytváří jim k tomu dobré podmínky. Pružně reaguje na nové podněty. Poznatky, které získá, přenáší do práce školy. Je vůdčí osobností, která má dostatek energie k realizaci svých záměrů, s velmi dobrými organizačními schopnostmi, i když se sklonem k dominanci. Spolupracovnice pravidelně hodnotí, má pro ně ve vnitřním platovém předpisu vytvořena konkrétní kritéria a využívá jich k diferencovanému odměňování.

Škola má vytvořeny **kontrolní mechanismy** a ředitelka je přiměřeně při řízení MŠ uplatňuje. Sestavila plán kontrol. Výsledky zjištění s pracovníci projednává, poskytuje jim metodickou a odbornou pomoc, upozorňuje na případné nedostatky a vyvozuje z nich závěry. Jejich plnění však ne zcela důsledně sleduje. Úkoly, které si pro hospitace stanovuje, se k cílům ročního plánu školy vztahují nepřímo, spíš jen okrajově a některé z nich se rutinně z roku na rok opakují. Úlohu zpětné vazby tak plní jen částečně, anebo formálně.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky vzdělávací činnosti byly posouzeny jako velmi dobré. Kromě průměrných kontrolních mechanismů byly všechny další posuzované složky (plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků) hodnoceny nadprůměrně.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 7. 3. 1996, č. j. zařMŠ-4/Se-96-03
- Rozhodnutí o změně v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 20. 6. 2000, č. j. zařMŠ-4/Se-00
- Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2001
- Povolení výjimky z počtu dětí ve třídě
- Evidence dětí - seznamy
- Přehledy docházky
- Rozhodnutí o přijetí dětí do MŠ
- Evidenční listy
- Personální dokumentace
- Podací deník
- Kniha úrazů
- Koncepce Mateřské školy Černá Hora, okres Blansko
- Roční plán Mateřské školy Černá Hora, okres Blansko, školní rok 2001-02, včetně příloh
- Organizační řád Mateřské školy Černá Hora, okres Blansko
- Vnitřní platový předpis zaměstnanců Mateřské školy v Černé Hoře
- Vnitřní řád školy
- Provozní řád
- Zápisy z pedagogických a provozních porad
- Výroční zpráva školy - školní rok 2000- 2001
- Záznamové listy pro hospitaci
- Záznamy z hospitací namátkových, orientačních vstupů a kontrol
- Plány vzdělávací činnosti
- Přehledy výchovné práce
- Záznamy o dětech
- Dotazník pro ředitele
- Dotazníky pro rodiče
- Podkladová inspekční dokumentace pro mateřské školy
- Sdělení o výsledcích inspekční činnosti ze dne 7. 10. 1996, č. j. O-12-01/9697-Ve-424

ZÁVĚR

ČŠI hodnotí kvalitu a podmínky vzdělávací činnosti školy jako velmi dobré. Spontánní i řízené aktivity měly nadprůměrnou úroveň. Rovněž podmínky vzdělávací činnosti byly hodnoceny velmi dobře.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Eliška Vencálková	..Eliška Vencálková, v. r.....

V Brně dne 25. října 2001

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:26. října 2001.....

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za předškolní zařízení

Marcela Musilová	..Marcela Musilová, v. r..... podpis
------------------	---

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy KÚJK	12. 11. 2001	558/01
Zřizovatel OÚ Černá Hora	12.11. 2001	557/01

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány